

at gjennemføre de smukke Tanker, han opstillede. De samlede sig jo saa i det her forelagte Lovforslag, og det er det ærede Medlem jo ogsaa berettiget til, da hans Foredrag ikke lod os forstaa, at han vilde være uwillig til at gaa ind paa Forandringer i Lovforslaget. Naar man vil det, antager jeg, at baade det ærede Medlem og jeg og mange flere kunne enes om en Skolelov. Jeg maa maasse i denne Forbindelse tage Spørgsmaalet op om Religionsundervisningen. Der er jeg ganske uenig med det ærede Medlem. Jeg anerkjender den Varme, hvormed han talte, og stoler ogsaa paa, at det ærede Medlem tror, at jeg søler lige saa varmt for Religionen som han, saa at vi gjenfærdig kunne agte hinandens Opfattelse. Jeg vil sige, at lige saa længe som der her i Thinget har været talt om Skoleloven, har jeg høvet min Røst for, at man fuldstændig skulde tage Religionsundervisningen ud af Almueskolen, og det er mit ramme Mvord, at Religionsundervisningen og overhovedet Religionen ikke i nogen Maade vil tabe derved. Jeg har ikke kunnet forsone mig med, at man bringer Religionsundervisningen sammen med hele den øvrige Undervisning ind i Almueskolen, saaledes som man nu gjør, idet man begynder med Religionen med 7 Aars Børn. Religionen skal hovedsagelig være Hjemmets Sag, og det ærede Medlem vil maasse være enig med mig i, at, naar der ikke er en god, sund religiøs Opfattelse og Sædelære i Hjemmet, skulde Lærerne sandelig ikke komme langt med Børnene i den Alver. Det er først længere hen, at Individet selv kan danne sig en selvstændig og fuldt udviklet Mening om religiøse Anliggender. Derimod kan jeg forstaa, at det, naar Barnet naaer hen til Konfirmationsalderen, bliver Præstens Gjerning at bibringe Barnet de religiøse Anskuelser, som jeg er enig i, at Enhver skal have; men at lade Religionsundervisningen gaa Side om Side med hele den øvrige Undervisning tager en Del af Lærernes og Børnernes Tid bort fra denne, som efter min Opfattelse bør være Hovedsagen. Det ærede Medlem maa ikke misforstaa mig, det er ikke, fordi jeg har Noget imod Religionen; jeg er blot uenig med ham i, at den skal være et Led i hele Undervisningen eller, som det ærede Medlem jo endogsaa paastod, det vigtigste. Jeg er vis paa, at flere dele Anskuelse med mig i denne Sag. Men det være nu, som det vil. Tror Flertallet, at man skal vedblive som hidtil, skal det ikke være et afgjørende Punkt for mig til at være imod Lovforslaget. Der er derimod et andet Punkt, som man i sine Udtalelser kun ganske løselig har strøffet; men den ærede Minister har vist mig den Beløvelse, og jeg paastjønner det, at sige os i Dag, at han har været betænkt paa at optage den Tanke i Lovforslaget, som jeg udtalte ved denne Sags forrige Behandling i Efteraaret. Jeg veed nu ikke, af hvad Grund han igjen har ladet sig affkræffe derfra, men i

hvert Fald var den ærede Minister tilfreds med, at han ikke var kommen frem med det nu, da han var vis paa, at det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds (Bojsen) i saa Fald vilde have brugt det som en Anke mod Lovforslaget. Jeg tror, det er en Misforstaaelse af den høitærede Minister. Jeg har personlig henvendt mig til det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds og forviisnet mig om, at det var en Misforstaaelse, og det skulde ogsaa undre mig, om det ikke var det. I alt Fald veed jeg, at det ærede Medlem for Veile Amt's 2den Valgkreds (Berg) forrige Gang var enig med mig i, at det burde være Skolebistriktets Beboere i Stedet for Sogneraadet, som havde Indstillingsret. Jeg indrømmer nu den ærede Minister, at jeg ikke tidligere har formet, denne min Tanke paa en saadan Maade, at han kunde vide, hvorledes den vilde blive opstillet. Jeg har ikke tidligere havt Leilighed dertil, da jeg ikke har været Medlem af Udvalget; men det skal ikke forhindre mig i, hvis Tanken nu ikke kommer frem gjennem det eventuelle Udvalgs Betænkning i en saadan Skikkelse, at jeg kan bruge den, da selv at stille Endringsforslag desangaaende. Jeg kan inidertid godt her tilnærmelsesvis udtale, hvorledes det formentlig burde være; finder man det da ikke rigtigt saaledes, kan det jo lempes. Jeg mener altsaa, at i Stedet for Sogneraadet skulde det være Skolebistriktets Beboere, som indstillede. Jeg har naturligvis ikke tænkt mig, at samtlige Beboere skulde træde sammen; men lad os sige, at hver 5te, 6te, 7de eller 8de af dem — det er mig ikke om at gjøre, hvor Grændsen sættes — i Følge Valg af de Dørigte trædte sammen og tilligemed Skolekommissionen udgjorde en Valgforpation, som indstillede Skolelæreren. Naar jeg før sagde, at det forekom mig, at man kun ganske løselig havde strøffet denne Tanke og efter min Opfattelse ikke lagt saa stor Bægt paa den, som man burde, skal jeg dog fremhæve, at jeg har lagt nøie Mærke til, at de fleste Talere især have lagt os paa Sinde, hvorledes Hjemmet og Skolen skulde arbejde i Forbindelse med hinanden, at vi skulde affatte Loven saaledes, at vi kunne vække Kjærlighed til Skolen i Hjemmet. Og det er rigtigt. Men ville de Herrer saa ikke indrømme mig, at et af Midlerne dertil er det, at Skolebistriktets Beboere faae en stærk Indflydelse paa, hvem der skal undervise deres Børn. Nu vil jeg indrømme, at maasse ikke Alle have gjort de Erfaringer som jeg. Vi have i min Hjemstavn gjort den sørgelige Erfaring, at man har gjort sig Umage for fra anden Side at paanoede os en Lærer, vi ikke vilde have; men naar dette kan paavises, er det saa fikket til at vække Kjærlighed hos Foreldrene til Skolen? Naar jeg selv har Indflydelse paa, hvem der skal undervise mine Børn, saa har jeg ogsaa Ansvar for, om Valget har været godt eller ikke; jeg har